

धुळे शहरातील डेडरगांव तलाव
संवर्धनाचा प्रस्ताव रद्द करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: इएनव्ही-२००७/प्र.क्र.४५/तां.क.३

मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२.

दिनांक: २८ ऑक्टोबर, २०१५

वाचा :

- १) या विभागाचा शासननिर्णय क्र.इएनव्ही-२००७/प्र.क्र.४५/तां.क.३, दि.१५ फेब्रुवारी, २००८
- २) दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१५ रोजीचे सुकाणू समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त
- ३) दिनांक २३ जुलै, २०१५ रोजीच्या आढावा बैठकीचे इतिवृत्त

प्रस्तावना :

राज्यातील तलाव, सरोवरे व मोठे जलाशय यांचे पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धन करण्यासाठी राज्य शासनाने राज्य सरोवर संवर्धन योजना सन २००६-०७ या वर्षापासून सुरू केली आहे. या योजनेंतर्गत डेडरगांव तलाव संवर्धन प्रस्तावास सन २००७-०८ मध्ये एकूण रु. ३,७३,४४,३२६/- (अक्षरी रु. तीन कोटी त्र्याहत्तर लक्ष चव्वेचाळीस हजार तीनशे सव्वीस) एवढ्या रकमेच्या खर्चास काही अटी व शर्तीच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात आलेली. सदर योजनेखालील संवर्धन कामात सन २००९ पासून कोणतीही प्रगति होत नसल्याने तसेच शासन निर्णयातील अटी शर्तीचे अनुपालन होत नसल्याने याशिवाय योजनेंतर्गत गठीत सुकाणू समितीच्या बैठकांना संबंधित स्थानिक यंत्रणेचे प्रतिनिधी उपस्थित राहत नसल्याची बाब तसेच विभागामार्फत वारंवार सूचना, पत्रव्यवहार करूनही संबंधित स्थानिक यंत्रणेमार्फत समाधानकारक प्रतिसाद प्राप्त होत नसल्याने व तद्नंतर आयुक्त, धुळे महानगरपालिका यांनी दि. २३ जुलै, २०१५ रोजीच्या आढावा बैठकीत प्रस्तावाची अमलबजावणी करण्यास असमर्थता दर्शविल्याने बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार सदर प्रस्ताव रद्द करून मुक्त करण्यात आलेल्या निधी मधून अखर्चित निधी शासन जमा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

डेडरगांव तलाव पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धित करण्यासाठी एकूण रु. ३,७३,४४,३२६/- (अक्षरी रु. तीन कोटी त्र्याहत्तर लक्ष चव्वेचाळीस हजार तीनशे सव्वीस) एवढ्या खर्चाच्या प्रस्तावास विभागाने मान्यता दिलेली होती. सदर मंजूर एकूण रकमेपैकी ७०% म्हणजेच रु. २,६१,४१,०२८/- राज्य शासन हिस्सा व ३०% म्हणून रु. १,१२,०३,२९८/- धुळे महानगरपालिका हिस्सा समाविष्ट होता. मंजूर राज्यशासन हिस्स्यापैकी शासनाने धुळे महानगरपालिकेस रु. १,५०,००,०००/- (अक्षरी रु. एक कोटी पन्नास लक्ष) संदर्भाधीन क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये वितरित करण्यात आले होते.

२. प्रस्तावित योजनेनुसार डेडरगांव तलाव पर्यावरणीयदृष्ट्या संवर्धित करण्याबाबची कामे करावयाची होती. तसेच संदर्भ क्र.१च्या शासननिर्णयात नमूद केल्यानुसार महानगरपालिकेचा हिस्सा अंतर्भूत करावयाचा होता. परंतु, दि. २३ जुलै, २०१५ रोजी अ.मु.स (पर्यावरण) यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात आलेल्या आढावा बैठकी दरम्यान आयुक्त, धुळे महानगरपालिका यांनी योजनेंतर्गत मंजूर एकूण कामांपैकी “Increasing Water Holding Capacity by De-silting & lake edge cleaning by removing unwanted plants,

Securing Lake Edge & immediate catchment by fencing, De-silting feeder streams by excavation, Existing infrastructure development (Strengthening of cross wall, Strengthening of earthen dam) ही चार कामे झालेली असून त्यासाठी आतापर्यंत एकूण रु. १४६.७७ लक्ष निधी खर्ची पडल्याचे नमूद करुन यापुढे मंजूर प्रस्तावातील उर्वरित उपक्रम राबविण्यासाठी तसेच स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा भरण्यास असमर्थता दर्शविलेली आहे. सबब, सदर महानगरपालिकेस मंजूर केलेली प्रस्तावित योजना व निधी या शासन निर्णयाद्वारे रद्द करण्यात येत आहे.

३. या शासननिर्णयाद्वारे धुळे, महानगरपालिकेला वितरीत करण्यात आलेला एकूण निधी रु. १५० लक्षपैकी खर्चित निधी वगळता शिल्लक राहिलेला निधी रु. ३.२३ लक्ष (अक्षरी रु. तीन लक्ष तेवीस हजार फ़क्त) व त्यावरील संपूर्ण व्याज असा एकत्रित निधी वित्त विभागामार्फत निर्गमित शासन परिपत्रक क्र.बीजीटी २०१५/प्र.क्र.७१/अर्थसंकल्प-२ दि. ४/३/२०१५ मधील परि.१ मधील(२)नुसार मागणी क्र. यू-४, मुख्यलेखाशिर्ष (३४३५ ०१८२) गौणशिर्ष ९१२- अखर्चित निधीची वजा वसूली असे नमूद करुन भरणा करण्यात यावा. उपरोक्त कार्यवाही ही वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-१०.१५/प्र.क्र.१८/अर्थोपाय दि. २५ ऑगस्ट, २०१५ तसेच दि. २३ जुलै, २०१५ रोजी आयोजित बैठकीच्या निर्णयान्वये होत असली तरी स्थानिक जलस्रोतांचे (तलावांचे) पर्यावरणीयदृष्ट्या संरक्षण करणे ही प्रामुख्याने स्थानिक यंत्रणेची जबाबदारी असते. सबब, उपरोक्त तलावातील पाणी कोणत्याही बाह्य स्रोतांमार्फत दूषित/प्रदूषित होणार नाही याची सर्वस्वी जबाबदारी स्थानिक यंत्रणेचे प्रमुख म्हणून आयुक्त, धुळे महानगरपालिका यांची असेल.

४. सदर प्रस्तावासंबंधित आतापर्यंत झालेल्या एकूण खर्चाचे बाबनिहाय तपशिल, विहीत नमुन्यातील उपयोगिता प्रमाणपत्र, राबविलेल्या कामांचा गुणवत्ता अहवाल, तलावाची Water Holding Capacity मध्ये वाढ झाल्याबाबत जलसंपदा विभागाचे प्रमाणपत्र तसेच राबविलेल्या कामांत काही अनियमितता असल्याची शक्यता पडताळून आवश्यक ती चौकशी करुन कामे योग्य प्रकारे राबवली गेली नसल्यास संबंधित अधिकारी/कर्मचारी/संस्था/कंत्राटदार/ठेकेदार यांच्यावर शासन नियमांनुसार गुन्हा दाखल करुन केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल विभागास तातडीने सादर करावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१०२७१५२०४७९१०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सो.ना.बागुल
उपसचिव, पर्यावरण विभाग
महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन

२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव
३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर.
४. जिल्हाधिकारी, जिल्हा कार्यालय, धुळे.
५. आयुक्त, धुळे महानगरपालिका, धुळे
६. संचालक, नगरपालिका प्रशासन वरळी, मुंबई
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. मा.मंत्री, पर्यावरण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा.राज्यमंत्री, पर्यावरण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव, पर्यावरण विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव, नगरविकास विभाग यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
१३. वित्त विभाग (कार्यासन क्रमांक व्यय-१६/अर्थसंकल्प-७), मंत्रालय, मुंबई.
१४. नियोजन विभाग, कार्यासन क्र.१४७२, मंत्रालय, मुंबई.
१५. रोखशाखा, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवडनस्ती.